

1. Samenvatting voorstel

Bij het vaststellen van de Kadernota 2024 VRHM is discussie ontstaan over de gehanteerde financieringssysteem van de veiligheidsregio. Het bestuur heeft verzocht om een heroverweging van de bestaande bestuurlijke afspraken. In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 29 juni 2023 wordt hierover een meningsvormende discussie gevoerd.

2. Algemeen

Onderwerp:	Kostenniveau en financieringssysteem gemeentelijke bijdragen VRHM	Opgesteld door:	Concernstaf
Voorstel t.b.v. vergadering:	Algemeen Bestuur	Datum:	29 juni 2023
Agendapunt:	15.	Bijlage(n):	1
Portefeuille:	C. Visser (DB) H. Zuidijk (VD)	Status:	Meningvormend
Vervolgtraject besluitvorming:	-	Datum:	-

3. Toelichting

De huidige bestuurlijke afspraken over de financiering van de veiligheidsregio dateren uit 2009 (t.b.v. de regionalisering van de brandweer per 2011). Deze afspraken zijn in 2016 geëvalueerd en herbevestigd. Voor een overzicht van deze afspraken, en de overwegingen hierbij, wordt verwezen naar bijlage 2.

Kostenniveau en financieringssysteem nieuwe beleidsplanperiode 2024-2027

Bij het vaststellen van de Kadernota 2024 VRHM is discussie ontstaan over de gehanteerde financieringssysteem. De ontwerp-programmabegroting VRHM 2024 is (nog wel) opgesteld conform de huidige bestuurlijke afspraken.

Op dit moment wordt door het bureau Berenschot een benchmark uitgevoerd van het kostenniveau VRHM met andere veiligheidsregio's (achttien veiligheidsregio doen hieraan mee). De resultaten hiervan zijn pas na de zomervakantie gereed, maar kunnen tijdig betrokken worden bij de verdere besluitvorming over de financieringsafspraken VRHM.

Het bestuur heeft verzocht om een heroverweging te maken van de huidige bestuurlijke financieringsafspraken. Het gaat hierbij om de volgende onderdelen:

1. *Onderlinge verdeling gemeentelijke bijdragen (verdeelsleutel tussen gemeenten).*

De huidige verdeelsleutel is gebaseerd op de Cebeon-norm: het relatief aandeel in de middelen voor brandweercare en rampenbestrijding die gemeenten via het gemeentefonds ontvangen. De Cebeon-norm is gebaseerd op specifieke kenmerken/risico's van gemeenten (maatstaven met kenmerken van de fysieke omgeving: lokale centrumfunctie, woonruimten, omgevings-adressendichtheid, kernen > 500 adressen en bedrijfsvestigingen). Inmiddels hanteren 21 veiligheidsregio's deze verdeelsleutel.

Er zijn echter ook andere verdeelsleutels mogelijk. Bijvoorbeeld op basis van het aantal inwoners per gemeente (deze variant is uitgewerkt in bijlage 1). Andere mogelijke verdeelsleutels zijn

bijvoorbeeld: onderscheid in stedelijke en plattelands gebieden, percentuele verdeling op basis van de huidige begroting, oppervlakte van gemeenten, etc. In verband met de complexiteit zijn deze voorbeelden niet verder uitgewerkt nu.

Welke verdeelsleutel heeft de voorkeur en waarom?

2. *Herverdeeeffecten bij wijzigingen gemeentefonds (groot onderhoud, nieuwe verdeling)*
De huidige afspraak is om wijzigingen in het gemeentefonds (na herijking/groot onderhoud), en daarmee in de Cebeon-norm, eenmaal in de vierjaar (gelijk de beleidsplan periode) toe te passen. Is er een andere verdeelsleutel die voorspelbaarder is met betrekking tot herverdeeeffecten? Wat betekent dat voor de relatie met de (objectieve) verdeelmaatstaven in het gemeentefonds? Moeten herverdeeeffecten per begin van een nieuwe beleidsplanperiode worden verwerkt? Per ingangsdatum? Of dient een overgangperiode (ingroeimodel) worden betracht?
3. *Budgetplafond*
De huidige afspraak is dat de veiligheidsregio haar taken brandweezorg en crisisbeheersing uitvoert voor maximaal het Cebeon-bedrag (de middelen die gemeenten via het gemeentefonds ontvangen). In de periode 2011-2018 heeft de veiligheidsregio 16,5% moeten bezuinigen om het toenmalige Cebeon-bedrag te behalen. Inmiddels is het Cebeon-bedrag € 6,5 miljoen hoger dan de veiligheidsregio ontvangt in de ontwerp-programmabegroting 2024. Hanteren we het Cebeon-bedrag nog als budgetplafond voor de kosten van de veiligheidsregio, wat is de waarde c.q. de betekenis hiervan, hoe verhoudt het zich tot het gemeentefonds?
4. *Meerjarig vastgesteld budget (gedurende een (nieuwe) beleidsplanperiode)*
Dienen aanpassingen in het (absoluut) budgetniveau per begin van een nieuwe beleidsplanperiode gelijk worden verwerkt? Uitgangspunt was financiële zekerheid voor zowel gemeenten als Veiligheidsregio. Maar dient dat niet in deze 'VUCA-wereld' te worden aangepast per begrotingsjaar? Zeker als het beleidsplan verwordt tot een beleidsagenda.

4. Implementatie en communicatie

Beleidsplan 2024-2027.

5. Bijlagen

1. Herijking financieringssystematiek gemeentelijke bijdragen VRHM, doorrekening o.b.v. inwoners
2. Overzicht huidige bestuurlijke afspraken financiering VRHM (sinds 2011)